

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Péntek, június 3.

Barabás Béla Bánffy Dezső diadaláról.

Kolozsvár, június 3.

Barabás Béla Nagyvárad város orsz. képviselője, érdekes nyilatkozatok tett a szegedi választásról. A jel-s függetlenségi politikai véleménye a következő:

Szívemből örülök, hogy Rónay Jenő megbukott — de azért éppen-séggel nem lelkesít fel Bánffy Dezső báró győzelme. Az új párt vezérében nem bízom, mert hiszen módjában, hatalmában lett volna egykor megvalósítani mindazon nemzeti követeléseket, amelyek most jelszavaknak vannak a zászlójára írva. Emlékezzünk csak jól vissza a Bánffy-korszakra. Az akkori miniszterelnök éppen ellenkezőleg cselekedett, mint ahogy Szeged új képviselője most beszél.

Amikor ereje volt ahhoz, hogy a nemzet érdekeit szolgálja, akkor ellene tört és a bécsi akarat szolgája volt. Most, hogy a politika földnélküli Jánosa lett belőle, szírvány színű ígéretekkel mozgatja meg a népet s az osztály frakkot sujtásos magyar dolmányokkal cselelt fel.

Hallom, hogy győzelméhez a köztisztviselők — főleg a vasutasok — járultak hozzá, de a sikerének hajóját függetlenségi szavazatok is rövé segítették. Ez utóbbit, ha csakugyan így történt, fájlalom. Mert a Kossuth-párt erkölcsi okokból bontot zászlót és azt nem lett volna szabad cserbenhagyni. Aki küzdelembe megy, ne latolgassa előre a csata végét, a győzelem lehetőségét, hanem akarjon győzni a legelszántabb akarattal, hiszen az akarat már siker; nem a számok beszélnek, az erkölcsi igazság a lényeg. Nekünk fel kellett emelnünk lobogónkat ezuttal is, mert véleményem szerint, minden alkotmányos küzdelemben csatasorban kell bennünket látni, hogy a közjogi alapon álló pártokkal szemben a mi elveink erejét, tisztaságát, a magyar nemzeti függetlenségre való törekvésünket hirdessük lelkesedéssel, elszántsággal, akár biztat a győzelem, akár nem.

A szegedi választás legérdekesebb tünete egyébként az, hogy a vasutasok a kormány ellen szavaztak s tisztán csak ő rajta mult Bánffy győzelmére vagy bukására. Ebből megint tanulhatott Tisza, ha

nem volt elegendő a nagyváradi intelem. Eddig a tisztviselőket olyan rabszolgáknak tekintették, akiknek elv és meggyőződés nélkül oda kellett szavazni, ahova a hatalom rendelte őket. Megkövetelték tőlük, hogy a kenyérkereső munkájukkal férfias önértéket is adják el s fojtsák vissza gyáván és megalázódóan szívük vágyát, lelkük édes álmát a szabad Magyarország iránt. Becsülés és tisztesség illik a derék vasutasokhoz, hogy jó érzetük és lelkiismeretük szerint léptek fel azokkal szemben, akik részéről csak méltánytalanság, üldözés és dölyfös erőszak jutott osztályrészükül.

Azt hiszem, ez a mai nap sok olyan tanulságot rejt magában, amelyet megzivilhelhet Tisza István s vele az egész kormány. Ugy látom a helyzetet a mai küzdelem hozzám jutott híreiből, hogy próbaszerencsére csinálták csak meg a szegedi választást. Felteszem azt is — éppen ezen indokból — hogy minden hivatalos »nyomás« nélkül. Látni akarták Tiszáék, hogy az új párttal szemben miféle hajlandóságot mutat a választópolgárság. A legközelebbi követjelölésnél bizonyára már óvatosabbak lesznek. Megy majd az ukáz a főispántól a kisbíróig minden hivatalos közeghez, hogy jaj a legyőzötteknek, ha a kormány emberéből képviselő nem lesz!

Ugy tudom különben, hogy a Bánffy-párt annyira nem bízott a vezére győzelmében, hogy csak erőpróbanak tekintette ezt a választást. Még pedig tapasztalni Bánffy Dezső, hogy az ő nevével és új programjával megtudja-e mozgatni a tömegeket, hogy meg tud-e vele bontani egy olyan nagy és eddig sziklaszilárdnak látszott pártot, mint a milyen a szegedi első kerületnek szabadalvó kerülete volt mostanáig? Mert maig úgy ismerték ezt a kerületet, hogy harmadfélezer választójából legfeljebb ha két-háromszáz tud elhódítani az ellenzék. A többi megy tűzőn-vizen keresztül a kormány után. Nos, a mai nap keserű csalódást hozott azoknak, a kik ebben a hitben voltak.

Ha valami kedvező hatása lehet Bánffy szereplésének a magyar közéletre és a politikai viszonyokra,

azt abban látom kicsucosodni, hogy az önálló vármegyei szükségessé voltát nemcsak hangoztatja, de azt a követelést, hogy ennek mihamarabb meg kell valósulni, belevitte a köztudatba. A hangulat immár annyira az önálló vármegye mellett van, hogy az általános választások alkalmával ezen kérdés körül fog-nak a pártok tömörülni s a helyzetet ez a jelszó fogja uralni minden vonalon. Azt pedig, hogy így legyen, lelkéből kívánja minden magyar ember.

A parlamenti küzdelemben egyelőre aligha jut irányító-szerep Bánffy Dezsőnek, sőt valami jelentősebb feladatot sem vállalhat most magára párt nélkül. Majd ha elkövetkezik annak az ideje is, hogy Bánffy megint erőhöz jut, ha nem is olyan hatalomhoz, mint amiben már része volt, akkor fogjuk csak igazán látni, hogy Bánffy csakugyan vezek-e a multakért és a nemzet javára kinalja-e fel a politikai munkásságát, avagy csak fényes szerep után áhítoz-e újból, hogy kiemelkedjék a hétköznapi emberek sorából a »letörött« vezér?

Ostromállapot Aradon.

Katonaság a sztrájkolók ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, június 2.

Az Aradon hetek óta húzódó kőműves sztrájk tegnapielőtt — mint rövid távlatban jelentettük — veszedelmesen komoly fordulatot vett.

A munkások megunták a rengeteg eredménytelen tárgyalást és Erdélyi ből munkásokat hoztak. Ezek tegnap érkeztek meg s nyomban munkába állottak. Az aradi kőművesek azonban meg akarták őket akadályozni a munkában, sőt az életüket is megfenyegették, úgy, hogy a polgármester a védelmükre katonaságot kért. A katonaság ki is vonult s tegnap dél óta Aradon ostromállapot van. Csoporthozni, zajongani a munkásoknak nem szabad, a városháza udvarán pedig ott négy század baka, teljes hadi felszerelésben: 120 éles töltegy minden patronáskában. A rendőrség a nap folyamán több munkást letartóztatott, kiket nyomban el is ítéltek.

A részletek a következők:

Tegnap a reggeli órákban egymásután érkeztek a nyári színház mögött lévő tanyára a sztrájkolók s tíz óra már nagy tömeg volt együtt, melynek vezetői felolvas-

ták a fővárosi országos kőműves-egylet leveleit és sürgönyeit.

Az aradiak folyóonosszekötetében állanak a központtal s valószínű dolog, hogy az egész sztrájkmozgalmat a budapesti sztrájkintézet, ezt igazolja az is, hogy több ízben érkezett onnan pénzbeli segély.

A sztrájkolókhoz egyik vezetőjük beszédet intézett s hírt adott, hogy a délelőtti folyamán idegen munkások érkeznek Aradra. Növelte az izgatottságot az is, hogy a sztrájkolók közül Pfeiffer Sándor, Kondorossy Kálmán és Kállay Ernő építőmestereknek az alkalmazottak munkába állottak, az eddigi érvényben volt napibérek mellett. Féliskötő zaj következett erre a leleplezésre.

— Ez az össz-tartás?

— Hol a szeretel?

— Arulók!

Ilyen és hasonló kifejezések hangzóttak s a szónok csak sokára folytathatta beszédét. Indítványozta, hogy deputációt küldjenek a vasútra, melynek feladata lesz meggyőződni a szeretelről, hogy az idegen munkások tényleg megjönnek-e?

A küldetés valóban el is ment. Egy óra múlva visszaérkeztek, hogy 28 erdélyi kőműves, kiket Fodor és Reisinger építők rendelték, megérkeztek. Az erdélyi kőművesek két lovasúti kocsin szerszámok ládákkal jöttek befele. Az első kocsiból a munkások a Kiss-féle építő palotánál szálltak ki, míg a többiek a Forray-utca és a Szabadság-tér sarkán lévő, építkezés alatt álló Nádasdy-háznál állapodtak meg. A rendőrség mindkét háznál erős őrséget állított fel s ezeknek fedezete alatt a déli órákban az idegen kőművesek megkezdtek a munkát.

A főkapitány jelentést tett az ügyről a polgármesternek s intézkedett, hogy zavargások esetén a katonákat is igénybe vehessék s ezért átiratt a váraparancsnoksághoz katonai készenlért. A délutáni órákban megjött egy zászlóalj gyalogság teljes hadi felszereléssel s felálltak a városháza udvarán.

A mozgósításról a sztrájkolók is tudomást szereztek s csatamar szétoszlottak; egyenként akartak az említett két házhoz jutni. Jóvóreméjű Demeter sztrájkoló kőműves behatolt a Nádasdy-házba és a munkásokhoz a következő beszédet intézte:

— Figyelmeztetem a kőműveseket, hogy Aradon sztrájk van. A ki munkába áll, azt agyonütjük, vigyázzanak magukra! Ehhez tartásuk magukat.

Erre Masztig Emil rendőrhadnagy letartóztatta. Mikor a rendőrök a kapun kivezették, még egyszer hátrafordult, megfenyegette a dolgozókat s feljött kiáltott:

— Meghaltok, ha folytatjátok a munkát!

A városházán a rendőrkapitány kihallgatta és rögtön átkísértette a jársbíró-sághoz, a hol rögtön megindították ellene az eljárását. A tegnap délután folyamán már el is ítéltek három heti fogsáza.

A rendőrség előállított kőműves-szolgák közül Optéan Józsefet hatóság el-leni erőszak büntette miatt 200 korona pénzbírságra, vagy 10 napi elzárásra ítélték. Folyamatosan van az eljárás Siklósnak István

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyező centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttér megállapodás szerint.

ellen, a ki leltéssel fenyegetett egy dolgozó munkást és Dolnáth Béla ellen, a ki a rendőrök figyelmeztetésének nem engedelmességet. Mind a kettő felett holnap ítéleznek.

A munkásokhoz és a közönséghez is felhívást intézett a főkapitány, amelyben újonlag figyelmeztette őket, hogy tartózkodjanak mindennemű csoportosulásoktól és ne ácsorogjanak az építőfényben lévő házak előtt.

Délután 4 órakor az iparfelügyelőség érintkezésbe lépett a sztrájkoló kőműves-szolgákkal. Azok csoportosították a követeléseiket és azokat bemutatták az iparfelügyelőnek, a ki délelőtti 9 órára a városháza földszinti tanácstermébe békéltető gyűlést hívott egybe.

A késő esti órákban az egyik építő ház előtt felállított rendőrséget egy nagyobb csapat kőműves támadta meg és inzultálni akarta. A rendőrök egyike gyorsan értesítette a kapitányságot, a mire onnan a rendőrség nagyobb készenléttel kivonult és széjjelzavarta a támadókat. Kéjféltör rend van a városban.

Az arculütött külügyminiszter.

A letartóztatott herceg.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, június 2.

Világszerte feltűnést keltett az az utcai botrány, mely az orosz főváros egyik legnépesebb sétaterén történt. A botrányt — mint tegnap jelentettük — nevezetessé teszi a benne szereplő személyek előkelő állása, mert nem kisebb személyiséget inzultáltak tegnap Szentpétervár egyik sétaterén, mint Lamsdorf grófot, Oroszországnak világszerte ismert, nagyhatalmu külügyminiszterét.

A botrány tulajdonképeni előidézője sem kisebb személyiség, mert aki arra bátorzkodott, hogy Lamsdorf grófot a nyílt sétaterén arculütse, Dolgorucki herceg, a bomba merénylet áldozatán esett II. Sándor cárnak morganatikus házasságából született fia volt.

A kinos esetről a következőket jelentik Pétervárról:

Szentpétervár egyik legnépesebb sétaterén tegnap Dolgorucki herceg megta-madta Lamsdorf gróf külügyminisztert. A gróf és a herceg között rég feszült viszony volt s amióta Lamsdorf gróf a cári kegyeibe jutott, sűrűn keresett és talált alkalmat arra, hogy a hercegnek kellemetlenkedjék. Az utóbbi időben nyílt ellenségeskedéssé fajult a harag, amelynek számos feltűnő kitörése volt.

A herceg több ízben fenyegetődzött, hogy inzultálni fogja a grófot és ezt a fenyegetését ma beváltotta. Mikor a sétányon elébe került, előbb durva szavakkal sértegette, mire a miniszter erősen hangon vá-

TÁRCA.

Két leány.

Ista: Paniánné-Pellissier Eugénia.

Május-vegi gyönyörű alkony. Fű, fa, virágillatától telített levegő kábító hatása alatt önkénytelenül lecsukódnak az ember szempillái s ilyenkor oly jól esik a merengés. S rendszerint az a meggyőződés ére-lődik meg benne: mily szép is az élet, mily édes! A jó Isten oly gyönyörűen megalkotta e nagy világot, s mégis sokszor oly elviselhetetlen, oly terhes, hogy a hatáiba keresnek előle menedéket a kétségbeesett emberek.

A Teremtő hatalmas művét az emberek kellemetlenkedéseikkel eltorzítják. A szeretet a szerelem lángol szöveteké. A melyet az Isten adott az ember kezébe — hogy bevilágíthassa vele a legáthatatlanabb sötétséget, s szülőanyja legyen minden szépnek és nemesnek, — orvul fegyverül használja fel ellened s a máglyát gyujta alá vele alattad — a gyarló ember.

E borús hangulatban két nő ül egymás mellett, egy fa alatti padon, csendes beszélgetéssel cserélve ki egymás gondolatait.

Az egyik: ifjú és üde, a szépség kegyes tündére homlokán csókolta. Ruházata csupa fehér lengesség, a mi élénk ellentétben áll lobogó, tűzes fekete szemével. Csupa sejtetem, de még nem tud semmit.

A másik: egy, a másodvirágzást meghaladó idősebb leány. Borús kifejezésű szemei melankóliára vallanak. S mintha egyebet is mondanának... valamit a visszafojtott szenvedélyek elnyomott tüzeiről... valamit sok, sok harmathalásról... A két leány egymás tarsaságában, önkényte-

lenül a fakadó bimbót s a virulás előtt döröcsle virágot juttatja eszünkbe.

Az ifjabb élénk gesztussal kíséri beszédét. Mozdulatai hevesek, hangja lázongó s rögtön kész szenvedélyessé válni. Hevesen védi szavai igazságát s fékezhetetlennek látszik, bár jelleme fejlődésben van még, egyénisége még nincs kialakulva, de látszik rajta, hogy fejfel neki menne a veszedelmek.

A másik, az idősebb leány, csendes megnyugvás, szomorú lemondás hangján beszél, nem ragadja hevességre a legvehemensebb vita; nyugodt, komoly, megállapodott. Panaszra volna bőven, de megadással viseli keresztjét s leszorítja a feltörni akaró panaszhangokat szíve mélyébe.

— Látja édes — szól a leányka — az ajtó zárva előttem, mely az élet titkait magába rejti, csak a küszöbön állok, a belépésre készen, — s már is panaszra nyílik ajkam a maga megrövidüléséből látva annyi ember sorsát s vádolom a kifürkészhetetlen végezet, mert oly igazságtalan az emberrel. Vagy igazság az, hogy egy ilyen nagy lélek, mint maga is kedvesem, — ki mellett a tömeg ezrei eltörpülnek, nem érvényesülhet önmagára, — mi annyi haszontalan, annyi semmi, biz'os kezekkel hajítja szekerét a boldogság fényözöne közé, hova maga nem juthat el soha? Vagy az égnek sem adnak egygyenyelőséget az embereknek, midőn odafönn döntenek sorsuk felett? Hát nincs egyenlő joga mindnyájunknak a boldogsághoz?

— Csillapodjék kedvesem, mondja az idősebb leány szomorú mosollyal, míg gyöngéd szeretettel megfogta a nekihevílt leányka kezét, — csillapodjék. Csupa igazság és jóleső szeretet minden szava, de kárba vesztő fáradság is ezen esetben, mert megdönthetetlen tényeken a legerősebb jóakarattal sem lehet változtatni. Egyetlen fegyver van a kezünkben: a jog, a mi

ugyanancs ártalmatlan valami a boldogulás elnyerésénél. Az élethez is volna egyenlő jogunk s mégis egyik édes kereset, a másik meg túl sokat is él. A jogot érvényre juttatni nehéz dolog. Üres lelkű, önző emberek érvényesülnek itt leghamarabb, szenvedésre, önmegtagadásra nagy lelkek képesek csupán. A boldogulás jogáért harcolunk egész életünkön keresztül, ebbe az ádáz harcba merül ki az erőnk, török meg a lelkünk s a sir szélére érve, törünk csupán magunkhoz a meddő küzelemből. S ha győződik verjétekkel barázdas homlokunkon, lihegő kebelük, unott életkedvük a nagy hajszá után megállunk s visszapillantunk egy hosszú, csendes, elhagyott ut áll mögöttünk letaposva, melyen oly kevés a fű, fa, virág, hogy még a madár se röpönn keresztül rajta. Csupa borús, csupa homály, a sűrű fellegetek, a bujkáló napfény meglelti sugara nem képes keresztüljárni s a hűvös szél végigseperve rajta, felkavarja a zörgő harasztot.

Hallgatnak. A hangulat ereje fogva tartja érzékeny lelküket; félreszögezett tekintetük az ut szélén pihen. Mindkettő pillájan megrezdül valami, mit a másik elől takar.

Percek mulnak így el, míg megszólal elsőnek a leányka:

— És minden ember ilyen utra tekint vissza élte alkonyán?

— Nem édes. Mind nem, de igen, igen sok. Vannak sokan, kik egész életüket boldogan tudják leélni. Már nincs szív, melyet nagy bánat ne ért volna soha. S vannak — ezek már jóval többen — kik látszólagosan boldogok. Azután vannak, kik a tavaszt, vannak kik az őszt élvezik át boldogan, de hány ezer ember van, ki a boldogság gyöngyöző serlegét sohse emelte szomjazó ajkához.

— S mi át ezeknek elégtételt, vagy mi nyújt vigaszt?

— A szenvedő ember legfőbb vigasza: a hit; a szenvedést enyhíti és elviselhetővé teszi a munkásságban jól eltöltött élet. S a mások boldogságán nyerne kárpótlást a magunk elvesztett örömeit, mások javára gyűmöleszítve lelkünk kincseit.

— Nos, ez az én felgöngyöltem szerint nagyon csekély vigasztalás, nagyon bójtos kárpótlás lehet. Most látom csak, micsoda nagy ellentétet vagyunk mi, kettén. De ha jónál fog az időm, midőn a küzdők csapdába lépek a magához hasonló szereposztással: Ahi képes lennék inkább önmagamot megtagadni, semhogy eltemessem tulajdon boldogságom csupán azért, hogy legyen egy domb, hol mások szedhessék a virágokat.

De nézze édes, ha érdeklődésem nem tépi fel a régi sebeket, oh, mondja el részletesen csalódását, hogy rámutathassak, mint cselekedtem volna én!

A vén leány hosszab, borongó pillantása összefelélekezett a leányka lobogó szemének sötét fényével; s bensejében valamelyes érzelmeket kellett előbb legyőznie, míg lassan felnyílt ajka felnyitotta a titok misztikus lepleit, szíve örök sebéből.

Mély sóhaj szakadt fel kebléből s szemével merőn bámult a semmiségbe, hől leki szemével a mult történetének alakjait láthatta elvonulni.

— Egyezzer, réges-régen, midőn enyhe, tavaszi fuvallat susogott az ölelkező lombok közt, mikor illatát öntötte a nyíló virág, mikor a madár dalolni és szállni tanította kicsikéit: élt egy bűhő leányka, ki nagyon mélyen tudott szeretni.

Aból a fajtából való volt, kik csak egyszer tudnak életükben szeretni s ez igaz érzelemben beleviszik egész lelküket, hitüket, s ha véletlen csalódás éri tulérékeny, tulfinomult lelküket, oly rázkódtatáson mennek keresztül, hogy vagy belépustulnak egészen, vagy megmaradnak roncsnak, mely

sem hinni, sem szeretni nem képesek többé, lepatlantván szívökben az érzelmek hurjai...

Azútnál volt egy ifjú, ki a mesemondó bűbájos szavával tudott szólni, s egész lényéből annyi varázsló delej sugárzott szét, hogy a mélyérműlt lánykát az első szerelem minden erősségével magához láncolta.

És volt egy élvhajászó, kalandos asszony, kinek lelke nem volt — régen a sátn oltarára vitte áldozatul — csak egy egykor csodált, ma már hervadó szépségű teste. Hite nem volt, csak vágyai.

De mivel az egykor tündöklő nap leáldozóban volt föltötte, a pokoli tűz annál olthatatlanabban égett szívében, miért is ifjú emberek szerelmében akarta leltetni ifjuságát visszavarázsolni. S azt hitte ez lényegében is sikerülend neki, mert az eszköz hozzá, a legfőbb hatalom: a pénz, bőséges birtokában volt.

Az ifjú pedig szegény volt, földhöz ragadt szegény. És nem volt senkije a nagy világon, ki támogatta volna őt. Egyetemre járt.

A fővárosi élet s tanulmányai fedezésére a kalandos asszony erszénye szolgált kiapadhatatlannak látszó forrással. Persze ez a támogatás könnyelmű volt, holmi idegrontó leckeadás. Majdnem két évig rendben is lett volna minden. A leányka várt és szeretett, az ifjú szorgalmasan tanult, hogy szíve választottjával mielőbb egyesülhessen.

S ekkor lecsapott a nemezis büntető keze: a leányka megtudott mindent.

A természet temetésre készült éppen, a virágok haldoklásának ideje volt. A tudás gyilkos fullánkja szíven találta a leánykát s kevésbé mult, hogy e nagy temetésnek nem volt ő is a halottja.

Beteg volt soká, de a napfény meghozta a gyógyulást neki.

A virágok újra nyíltak és illatoztak,

laszolt. Dolgorucki herceg erre vak dühében öklével csapott a külügyminiszter arcába. Már a szóvalra is figyelmessé lett járólók a tettelegesség pillanatában nagy tömegre nőttek. Többen röghantak a támadóra, a ki újabb ütésre készült, lefogták kezeit és tehetetlenül tették. Ekkorra ott voltak már a rendőrök is, a kik a külügyminisztert távolból kísérték és letartóztatták a herceget.

Dolgorucki herceg ekkorra megnyugodott némiképp és ellentállás nélkül engedte magát kocsiba ültetni és a rendőrségre vinni, ahol fogva tartották.

A merénylő herceg Oroszország legelőkelőbb főúri családjának nevét viseli; ő maga pedig fia II. Sándor cárnak. Anyja ugyanis, akinek teljes neve: Dolgorucka Jurjevskaja Mihajlovna Katalin hercegnő, előbb szeretője volt II. Sándor cárnak; majd mikor a Mária cárné meghalt, a cár felesége lett. II. Sándor emlékeztet halála után a hercegnőnek távoznia kellett Oroszországból és ekkor a hazatérni lett cári hitves Victor Lafarté álnév alatt Genfben szexuális leleplezéseket adott közre II. Sándor cárnak intim életéről és haláláról.

A herceget, a ki ebből a morganatikus házasságból származik, annak idején a bolgár fejedelmi trónra jelölték az orosz diplomácia; de — mint ismeretes — ez a jelölés nem vált be, s Dolgorucki herceg hazájában maradt, ahol sűrűn támadták a mainál jelentéktelenebb afférai.

Egyoldalú közgazdaság.

Kolozsvár, június 2.

Haragszik a természet a magyarra. Hetek óta nem volt eső. Nincsen termés. Ha ezután eső jönne is, az sem használna már. S ahol volt termés, ott is elverte a jég. Nem lesz buza. S mivel a mezőgazdaság, a mi egyedüli keresetforrásunk, tehát nem lesz nemzeti jövedelem. Nem lesz kenyér.

Azt mondják, hogy a mult század bizonyos kritikus éveiben Európa egyik praktikus uralkodócsaládja elhatározta, hogy minden sarját megantantatja valami kenyérkereső foglalkozásra. Hadd tudjon egyéb is lenni, mint kenyér. Hogyha a véletlen úgy hozná magával, hogy a trón alatt meginog, megtudja keresni a kenyeret — korona nélkül is. Pedig hát a király „foglalkozás” még azokban a furcsa időkben is elég nyugodalmas volt. Amíg meg volt, elég bőven táplálta önjátékát. De a bölcsek családja belátta, hogy egyetlen egy pontra támaszkodni, bizonytalan és okatlan vállalkozás.

Mi magyarok pedig egyetlenegy pontra támaszkodunk. Mezőgazdák vagyunk. Termelünk. Ha van termés, megélünk. Ha nincs, koplalunk. S ha sokáig nem lesz, elpusztulunk. Egyetlen nemzeti foglalkozásunk a mezőgazdaság. Egyébhez nem értünk, helyesebben, nem akarunk érteni.

A mezőgazdaság pedig szép foglalkozás: hogy milyen szép, elmondotta azt már Horatius. Csak egy baja van. Nemcsak, hogy jó föld kell hozzá, hanem jó idő is kell hozzá, nemcsak ügyes munkások, hanem szorgalom, türelem és szakértelem, de kell hozzá még egyéb is: jó idő és szerencse. Nem olyan foglalkozás ez, a mely úgy jövedelmez, a hogyan érte fázardozó. Nem olyan munka, amely kamatoztatja a munkás verejtékét. Hiába dolgozol, hiába ügyeskedel: egy jégeső tönkrevi munkád gyümölcsét. Vagy egy hosszas szárazság fojtja csirába az elvetett mag termőerejét. Vagy pedig a tulok eső folytán rozsdául a magba. Végezheted a munkádat többé vagy kevesebb ügyesen. Könnyíthetsz rajta észszel, erővel, ügyességgel. De hogy a munka a lányka szívében egy vérszomj maradt, mely sokkal nagyobb és mélyebb volt, semhogy begyógyulhatott volna s az idő gyógyító ereje nem érvényesülhetett fölötté.

Az a gyenge, szeretőle alkotott szív, tele lett elvakult gyűlölettel, mely aztán kihatót az egész férfimemre, csaknem az egész világra.

Gyűlölte valamennyit azokért a bűnös, kárhóztos csökökért, melyeket az ő szűzi ajkán mosott le a világ leghamisabb embere.

S ifjúságát úgy lekötötte, elfoglalta nagy családdal, bűnata, hogy észre sem vette, mint suhannak el az évek fölötté, törhetetlen nyomokat hagyva hátra.

Lett volna alkalma pedig a fájóhermeshez is, de erre nem is érzett vágyát. Megtört lélekkel, fél szívvel, hit és szeretet nélkül nem mert a házasság szentélyébe lépni, mit ő templomnak tartott, hol csak erények virágoznak ki a kölcsönös szeretet anyaföldjén, de a bűn rothadt bűz virága nem teremhet meg soha.

Igy lettem én vén leány. A szerelem elfojtott lángjai, ha nem is hevítték többé keblemet, a hit fényesebben világított be szívemet a hű és szeretet lángjai. S majd az elszáradt myrtuszkoszorúban édes anygaleknek megfontolt számomra a világon, friss virágból s mely soh'se lesz hervadt....

A földi életem már csak úgy fog leperogni csendes egyhangúságban, örömtelenséggel, mint a rabmadár, mely fészket nem rakhat soha!

Elhalgatott. A lányka is sokára szólalt meg, halkán, leverten:

— Történet kegyetlenül szomorú s végtelenül fájó szívemnek. S főképen azért fáj, hogy az mind másképp történhetett volna. Velem ilyesmire nem eshet meg, erősen akarom hinni. Igaz, hogy érzelmek, lelki magasságukat összemérve, eltörpülnek a maga

kának eredménye legyen, az nem tőled függ. Abba neked nincsen beleszólásod. Abban a te tehetetlen emberi erőrd nem kormányozhatja a természet játékait.

Ha nincs kenyérünk, belepusztulunk. Hogy pedig kenyérünk legyen, ahhoz kereset kell. Ha hiba egy keresetforrásra bízunk megélhetésünket, mennél nagyobb a hiba, ha ennek az egyfajta jövedelemnek a legfőbb feltétele is olyan, hogy rajtunk kívül áll. A mezőgazdaság jövedelme pedig ilyen jövedelem. Nemcsak az emberi munka mennyiségétől, nemcsak az ügyesség fejlettségétől függ, hanem a véletlentől, a természet játékától, az időjárás szeszélyeitől is.

A magyar nemzet jóléte, jövedelme, megélhetése, kenyere tehát attól függ, hogy borus-e az ég vagy derült. S a nemzet munkáját meddővé teheti az esősepp, amely lehull, vagy amely lehullani nem akar.

Évről-évre megújul ez az aggodalom. S a folytonos rettegés még mindig nem tanított meg bennünket arra, hogy közgazdasági életünket végre kiragadjuk ennek a borzasztó egyoldalúságnak veszedelméből. Nem szabad minden munkaerőnk a termőföldbe öltünk. A termőföldbe, mely csak akkor terem magot, ha a felhők is úgy akarják. Be kell osztani a nemzeti munkát s még egy alapot keresve számára, biztosítani kell a munkások legalább részleges gyümölcsét.

Amint minden modern állam teszi, meg kell teremtenünk a magyar ipart és kereskedelmet.

A nemzet anyagi erejének egy részét arra kell fordítani, hogy beruházások által a téren teremtsünk a magyarság számára egy újállandó keresetforrást. S a nemzeti munka egy részét rá kell tanítani, rá kell szoktatni az ipari munkára, a mely akkor is táplálhat, ha a föld egyszer-mászor megtagadja tőlünk a kenyeret. Igaz, hogy az ipar valódi kifejlődését csak az önálló vámtérületen érheti el. De akkor is az alapját meg kell vetni a közös vámtérületen és fejlesztelni annyira, hogy a mezőgazdaság kárait legalább részben kárpótolhassa s hogy az elmaradt nemzeti jövedelemért legalább némi kárpótlást nyújthasson.

A további fejlesztett ipar útján még biztosabban eljuthatunk az önálló vámtérület felé. Hiszen a vámtérület elkülönítésének két akadályát az önálló vámtérület ellenségei éppen a mezőgazdaság túltengését és az ipar hiányát szerepeltetik. E két ok időznél elő a nagy rázkódásokat, a melyektől az önálló vámtérület ellenségei az országot féltik. A mezőgazdaság egyedül-volta folytán több lenne a gabona — úgy mondják, — mint a mennyi a belső szükséglet; s ez a gabonátöbblet, a vámtérület elkülönítése folytán, elvesztené Ausztria biztos piacát. Az ipar hiánya pedig a téren továbbra is behozatalra kényszerítene bennünket s így az iparcikkek ára az új vámtételekkel emelkedne.

Az ipar és kereskedelem kifejlésével azonban megszűnnék az ok is, meg szűnnék minden ürügy, kifogás is az önállóság ellen. Ha elegendő ipari fejlettség lenne, eltűnődné látni önmagunkat a legszükségesebb iparcikkekkel. S ha kifejlődne az ipar, gyarapodnának a nemzeti munka s a nemzeti jövedelem, akkor már mezőgazdasági téren sem mutatkoznék túltengés, mert hiszen a gazdagabb nemzet többet fogyaszthatna s többet is fogyasztana a maga terméséből, mint eddig.

Sőt mi több, ha termésünket magunk fogyasztanánk el s abból Ausztriára már semmi sem, vagy csak kevés jutna s ha továbbá iparcikkekkel magunk látnánk el magunkat s nem volnánk a téren sem Ausztriára utalva, fölőrlőssé és értéktelenné lenne a közös vámtérület, melynek így ezidőszentit állítólagos akadályai s önmagától elenyésznek.

Ha tehát megakarunk élni, ha köz-

mellett, kinek oly nagy és becsületes szíve vagyon s az önfeloldozásig önzetlen. Ennek én ép ellenkezője vagyok. Soh'se élek jók arra az emberek, hogy miattuk szenvedjünk; s az apró cselekményekért is mennyire halátlank!

Egy hamis bálványért feláldozni egy életet, az oly mérhetetlen nagy áldozat, hogy a jó isten sem hiszem, hogy tudjon örülni rajta. Még tán a fejtét is megcsóválja rá. Életünk csak egyetlen egy van s az is oly rövid, kötelességünk hát önmagunk iránt, hogy jól berendezzük.

S ha bevezetett volna — s ha mindjárt kétkedő reményekkel is — a házasság kikötőjébe, higgye meg édes, ha tán boldog feleség nem is, de boldog anya annyival is inkább lehetett volna. — A gyermekek az egyetlen és legnagyobb édesdeségek a nő szívének, melyek az ifjokor keserűségét, felhőt megszűntetik, feloszlatják a szeretetökkel besugározott életüket. Így hallottam mindig az öregek meséiből, édes anyám tapasztalataiból. S hiszek benne.

Látja, édes, én nem tudom elképzelni, hogy valaha boldog ne lehessenek.

S miért? Mert én nem szoktam meg, vagy nem ténylek ki a boldogságom elől, nem, ha ezer csalódáson mennék is keresztül! Ha felzokognék is a csalódáson, de a sietve törölöm le a könnyemet, míg a csöngődes utol nem ér s megmaradt reményeimmel építenék új talajon. Az élet egy: tehát élni muszáj, az élet rövid: hát siessünk.

Igaz, hogy ezek kevésbé oly magasztos eszmék, mint a magái édesem, de higgye meg, jóval háládatosabbak. S inkább hiszem, hogy kevesebb lelki-furdalást okoznak életünk alkonyán — ifjúságunk idejében — a boldogság érdekében elkövetett apró bűnök emléke, mint az önmegtágadás és önfeloldozás meddő, rideg érényei....

gazdasági életünket megakarjuk óvni az olyan veszedelmektől, mint a milyen most fenyeget bennünket, akkor mielőbb meg kell szüntetni ezt az egyoldalúságot, új teret kell nyitni a nemzeti munka számára, új jövedelemmel kell megszilárdítani a nemzet keresetét: meg kell vetni állami áldozatok árán is a magyar ipar s a magyar kereskedelem biztos alapját annál is inkább, mert el nem vitatható tény, hogy az állam áldozatkészsége a téren a leggyümölcsözőbb befektetés állam-pénzügyi szempontból is.

1904. június 10-ével új előfizetést nyitottunk az „UJSÁG”-ra.
Június 1-től július 1-ig..... 2 korona.
Negyedévre 6 korona.
Félévre 12 korona.
Kérjük azokat a t. c. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetése lejárt, hogy az „UJSÁG” megrendelését minél előbb megújítani sziveskedjenek.

UJDONSÁGOK.

Urnapi ebéd.

Kolozsvár, június 3.

Tegnap — Urnapján — délután 2 óra-kor a régi jó szokásnak megfelelően díszes ünnepi ebédet adott Biró Béla, pápai pré-látus, apátplébános, a Mátyás királyi-területi épület nagyszobájában. Az ebédet jelen voltak: Biró Béla apátplébános, Vir-sológ Ruppert Henrik honvédevezérszolgálat, hadtestparancsnok, dr. Farkas Lajos egyet-tanár, főgondnok, Pál István kanonok, Sándor József orsz. képviselő, Szvacsina Géza polgármester, dr. Apáthy István az egyetem rektora, Pap Farkas táblabíró, dr. Övári Kelemen egyetemi tanár, Merza Lajos, Mihályi Béla táblabíró, dr. Menyhárt Gáspár ügyvéd, Papp Demeter tábori lel-kes, Hirth Lajos dohánygyári igazgató, Merza Gyula, Benel Ferenc t. főjegyző, Polcz Rezső t. ügyész, Igaz Lajos kultur-mérnök, Magyar Endre igazgató, Pollák Lajos máv. főfelügyelő, Kozár Ferenc házifőnök, Ráth Márton, Csipkés Károly kir. ügyész, Hosszu Teofil, Erdélyi Károly igazgató, Kiss Sándor keresk. akad. igazgató, Széchy Ákos iparisk. igazgató, Sántha Angelus fe-rencendi házfőnök, dr. Benel János, id. Benel János, Petrá József, Bocskor Károly táblabíró, Russel Károly igazgató, Deák Pál nyug. főkapitány, Lázár Aurél kir. főjegyző helyettes, Zabulák László me-gyei főjegyző, Szász Béla táblabíró, Sala-mon Antal, Vikol Kálmán, Fekete-Nagy Béla v. tanácsosok, dr. Hadady Endre fő-kapitány, dr. Eszterházy László v. főjegyző, Losy Béla áll. főnök, Hevesy József mű-asztalos, dr. Maly István, dr. Szombathelyi József, Szőke Dániel minorita házfőnök, Verzár Kálmán bankigazgató, Hory Béla árvászközi elnök, Dobál Antal ügyvédi kam-elnök, Szentkirályi Ákos gazd. int. igazgató, dr. Szekeres József plébános, B. Bak Lajos, Damján Ágoston, dr. Papp József ügyvéd, lapunk főszerkesztője, Kásonyi Alajos, dr. Gergely Albert, Mák Ferenc, Ferenczi Lajos, Ferenczi Ignác, Orbán Lajos, Gergely Fe-renc, Csényiánszky Lajos, Nagy Derső, Nagy Kálmán, Kolin István, Kovács József, dr. Bocskor Mihály, Csiky Emmánuel, Pap Márton, Kacsó László, Gábor József, Vá-radi Albert, Bálint Vilmos, Oberti János, Sánta István, Kántor Endre, Hegyesy Vil-mos szerkesztő.

Az első felköszöntőt Biró Béla apát-plébános tartotta a magyar hazára, az ősek dicsőítésével övezett magyar hazára s a római pápára és magyar királyra egyszer-smind kike, mint szent imádságot mondja el jó kívánatait.

A lelkes éljenzéssel fogadott töstét után Guci zenekara a Szózatot játszotta. Utána dr. Farkas Lajos főgondnok a régi jó szokásnak fogva a pápa és király után az általános szeretett püspökre gr. Majláth Gusztáv Károlyra ürti lelkes éljenzések kö-zött pohárát.

Ezután Szvacsina Géza polgármes-ter egy a maga, mint a város nevezése s a róm. kath. pápaság, mint a hazaszeretet evangéliumát hirdető hazafias testület s ennek nemes érzést apátplébánosát, Biró Béliát köszönti fel. Pál István kanonok érdekes fejtegetés után dr. Farkas Lajos fő-gondnokra, Salamon Antal tanácsos a katonákra s a bírói tisztviselőkre, a modern idők rendfenntartóira ürti pohárát. Csip-kés Károly, Pál István kanonokot, Biró Béla a város fejtét a polgármestert és ta-nácsosait élte. Ruppert Henrik honvé-detábornok megköszönte a katonaságra szóló megemlékezést, elmondja, hogy ők nem te-hintik magukat külön osztállyal, hanem hazafias polgároknak s ebben ő felsége adja meg nekik különösen a követendő példát. Él-teti a város polgárságát s kedves kötelesség-nek tartja a jó egyetértést a katonaság és polgárok között fenntartani.

Ezután Biró Béla apátplébános a piarista rendre, Kozár Ferenc Russel Károlyra és Erdélyi Károly igazgatóra, dr. Menyhárt Gáspár az Egyetem jelenlét-re képviselőre, rektorára és tanáira ürti pohá-rát. Dr. Övári Kelemen egyet. tanár humo-rus hangon a felebarát szerető példány-kepeket Lázár Aurél kir. főjegyző — helyet-test és Csipkés Károly ügyész élte. Lázár Aurél Sándor József, mint az Emke alel-nökére, Dobál Antal a megye törvényható-ságára s jelenlét tisztviselőre Hory Béliára és Zabulák Lászlóra, Pál István Szentkirályi Ákos igazgatóra, Szentkirályi Ákos dr. Maly István stb. stb. mondtak még felköszön-tőt. A fényszen sikerült ünnepi ebéd mentje a következő volt.

Vékony laska leves.
Fogas tartármártással.
Tüzdelt bélszencsénye.

Fánk.
Töltött káposzta.
Pipesült, kovászos uborkával.
Dobos torta.
Csersznye, Sajt.
Parfait.
Kávó.

Borok: Kómal, Fehér m. szilvási, Félpiros hadrévi, Rózsamál, Pezsgő.
Az ebéd a házigazda életével a késő délutáni órákban ért véget.

Nyári divat.

Kolozsvár, június 3.

Alig irhatok egyből, a csipke végle-ges diadalánál nyári ruháinkon. Az egy-szerű városi ruhákat kivéve, amelyeket rendszeren egy kis himzésrel, vagy szatén-pántokkal ékítenek, el lehet mondani, hogy alig van ruha, nyári ruha, a csipke po-étikus dísz nélkül. Alkalmazkák pedig a csipkét egyformán fodor, betét, kerek és négyyszög, egyes medallion-formában egy-aránt. Sorokban és elszóva, fodrok toldá-sára, fodrokon keresztül és kasul. A szok-nya lapjainak összefoglalására. A linon-és batizstruhák kivált annyira csipkések, hogy a kelmének hely is alig jut már raj-tuk. Természetes, hogy az ily ruhák alá se-lyem alsóruha kell és ezeket az idén na-gyon finom halvány színekben választják. Ellenben, amikor csak a ruha derekát, vagy gallérját, kézelőjét ékítik giprcsilla-gokkal, vagy kockákkal, a ruha alsószok-nyája pedig egyszerű drapp, szürke, vagy fehér a felsőszövet, akkor a csipkedisz alá ragyogó élesszínű selymet főrcelünk, a ruha élénkítése céljából. Ilyenkor a csipkediszre kívül, vagyis melléje, hogy az alája félcelt selyem öltösei ne látszanak, a selyem szí-nével egyező keskeny kis selyemzsinórt, vagy paszmómandizt varrunk.

A csipke mellett a színes himzés is igen nagy szerepet játszik az idén a nyári ruhákban, ami nem c-oda, tekintve, hogy a divatszín fehé, nyerssín és szürkén alig megyen túl.

A csipkének, himzésnek, sokféle alkal-mazásában, a ruháról áttérünk a napernyő és kalapokra is, a melyek többnyire kerek formájuk. Színük, akár szalma, akár se-lyem, akár krepp legyen az anyaguk, a fe-hérben és feketén kívül, fákó rózsaszín (eper-szín forma), mohazöld és buzarigászin. Természetesen ennek a három színek min-den árnyalatában. Az aranyszálal áthimzett csipke-pasztillák, a suprikált szegéssel díszí-tett fodrok, selyemszálal átszőtt kender-fonál, csipke és szalaggal szegett gufrizott fodrok képezik a kalap és napernyő díszét egyaránt.

A mi az új és ráncos szoknyát illeti, nagyon figyeljenek a hozzávaló kelme megválasztására. Mindig csak olyan kelmet húzzanak ráncba, amelynek a szövete szá-lahosszban szépen omlik alá. Néha a leg-puhább poplin is makacsul felfúvódik és akármilyen puha is, vastag. Semmiféle váson, semmiféle etamin, sem lüster, sem semmiféle mintázott kelme nem alkalmas egy ráncos szoknya elkészítésére. Nagyon jó a puha selyem, a germain (de csak vékony szál), a krepp, a muslin és ba-tiszt. Természetes, hogy sem utazó, sem rendes u. n. strapa-uhát nem fog senki sem ráncosra csináltatni, mert nem győzné a portól, koromtól tisztán tartani. Inkább csak díszesbbs, csinosabb ruhákra való ez a fazon. Ne feledjük, hogy a szoknya lassan bár, de biztosan halad egy kis ész-szerű rövidség felé.

Divat Ujság.

Ida.

Tokió a háboru idején.

Kolozsvár, június 2.

Egy Tokióban tartózkodó német hir-lapíró érdekesen írja le az életet a japán fővárosban. A japán általában könnyű szí-vel tekint a jövőbe. Vallási buzgalom nem bántja. A komoly indiai buddhista reméli, hogy a hibátlanul eltöltött élet után a Nir-vanába, a semmibe fog átvádnai. A japán-nál a buddhizmus mély tartalma lassanként elpárologott. A halálal nem törődik, az életlőt pedig nincs oka félni, mert ha nél-külöz, úgy a rokonoknak kell róla gondos-kodni. Ott az ember nincs elhagyatva, saját szerelmén és erején kívül van kire támaszkodnia. A schinto szempont előtt előt, mert az elődök tisztetletét követeli. A régi Japánban ez a tan különösen az uralkodó kasznak vált előnyére, melynek ha-lottait gyakran fölvetik az istenek közé. A mikádó az istenek sorába emelte a haza halottait, mint a hogy a pápa szentek-at avatott egy-egy halottait. A schintoizmus tehát megköveteli, hogy az ember meg-fesítse erejét, ha a halhatatlanság csarno-kába akar bejutni. Mint ősi tan a schip-toizmus természetesen a háboru vallása Hachiman a hadisten. Így képződött Ja-pánban egy külön lovasosztály, mely a nép-tömeg felett különösen magasban állott.

A nemesi pártok közt folyó 800 éves küzdelem azt eredményezte, hogy a harc és harcos nagy tekintélyben állt. A japán meg van győződve rettenetetlen bátorságról és a háborút a le-szebb mulatságnak, sőt va-lóságos ünnepnek tartja. A küzdelem a föl-kező nap országának csak dicsőséget, egye-seknek pedig becsületet szerezhet. Aki meg-hal, annak halhatatlansága bizonyos; családja pedig mintegy külön nemesi címet kap. Így a mikádó teljes lélekkel csüg a háborun. Legfőbb óhajata, hogy oroszokat kiű-zék Kelet-Ázsiából. Lelke legmélyén gyöke-redzik hite isteni származásában és ezért gyűlöli a képviselői rendszert. A hadi köl-csönhöz úgy a mikádó mint az uralkodó család összes tagjai hozzájárultak, a hadse-reg számára nagy alapítványokat tettek, szóval a hazafiságban jó példával jártak elől. Az orosz herceg küzd az oroszok ellen. Az áldozatkészségben a nemesség is kitett ma-

gáért és azonfelül a »Nemesi bank« pénzét is a kormány rendelkezésére bocsátotta. A bankok szintén bőven adakoztak, de még a legszegényebb övezetesszony is hozzájárult feláldozással. Hát vesztetheti-e el ilyen néphá-bort, az melyet ilyen határtalan lelkesedés tüzel?

A tiszték szentül hisznek legyőzhetet-lenségükben. Amennyi babért a tengeren szereztek, a szárazföldi harcban ugyanany-nyra áldoznak. A tisztén meglátszik, hogy hivatása fontosságáról meg van győződve. — Győzni, vagy meghalni! Minden más lehetőség ki van zárva. A közta-lona bizalommal csüg tisztjein és még a tartalékos is örömmel ül a vonatra, mely őt a harc színhelyére szállítja. Az állomá-son egybeseregelt közönség arcára is öröm rajzolódik. Barátjuk vagy rokonuk a hábo-ruba ment és bizonyosan legyőzi az orszá-t.

A mindennapi életbe csaknem szaka-datlanul a háboru képezi a beszéd tárgyát. A lapok közönlődásait nem veszik ugyan már olyan szenvedélyesen, mert belátták, hogy gyakran mesés híreket tartalmaznak. Arról is meg vannak győződve, hogy az orosz hajórajt egy csapásra nem lehet megsemmisíteni és Port-Artur egy roham-mal be nem vehető. De azért minden jó-kedv, senki sem kételkedik a győzelem-ben. Így beszélnek például: Az orosz ma-gányosan erősebb, mint a japán, de azért tömegben mi munkaképesebbek és erőse-bek vagyunk, mint az orosz hadoszlopok.

A háboru elején inkább a hajórajtól félték, mint a szárazföldi seregétől, valószí-nűleg azért, mert az orosz hajók bizonyos körülmények között könnyen megjelentek a japán parton. Ma már csupán az orosz seregétől tartanak, melynek leverését vére-bes munkának gondolják, de azért a győ-zelem bizonyos, mint a halál.

Az utcákon a gyermekek játszanak háborusdít. Ha az iskolai előadás délután véget ért, meghatározott helyeken össze-gyűlnek a fiúk és mindennek előtt sorha-zás által döntik el, hogy ki legyen az orosz, ki a japán.

Minden arca aggodalom rajzolódik örömjungás hangzik föl, ha a sors egy japánt szemel ki, s szomorú megelégedés-sel veszi tudomásul a szerencsétlen, kit Fortuna szeszélye oroszossá bélyegezett. Mi előtt a harc kezdődne, az oroszok töme-gesen szoknak meg a zászló alól. A tokió-utcai harcokban nem is győzőtt ám meg sohasem az orosz. Már a kis fiúkat lán-goló hazaszeretett tölti el. Katonákkal van tele minden nagyobb hely, minden nagyobb pályaudvar. A szokatlan mozgás lassan megy végbe. Egész sereg titkos rendőrt állítottak talpra, hogy a magányos idegene-ket megfigyeljék, mert a kémektől hihetet-len módon félnék.

— (A tisztújításhoz.) Érde-kes terv merült fel most a törvény-hatósági bizottsági tagok körében, melylyel a Szvacsina Géza és a dr. Nagy Mór között fennforgó ellenté-tek is el lehet simítani. Ugy áll ugyanis a dolog, hogy dr. Nagy Mór semmiesetre sem óhajtiák elej-tetni a város atyák, mert nem akar-ják nyugdíjjal megterhelni a várost. Az tehát a terv, hogy jelöltessék dr. Nagy Mór tanácsosnak és választas-sék is meg és a h. polgármesterség kérdése később oldassék meg. Meg-választatnék tehát valamennyi ta-nácsos, csupán tanácsosnak, közöt-tük természetesen dr. Nagy Mór is. A helyettes polgármestert pedig azután, a megválasztott tanácsosok-hól választanák meg. Ez a terv mindenesetre komoly figyelemre ér-demes.

— (Beyházi körmenet.) Fényes és lélekemelő egyházi ünnepély folyt le má-jus hó 31-én Szamosújvárt, az ottani Szt-Ferencendi templomban. A májusi ájtato-ság és a jubileumi bucsu befejezését tar-tották meg oly impozáns módon, minő-hez hasonlót Szamosújvár talán soh'se látott. Délelőtti már korán megkezdődött a győ-nás és áldozás és minden órában szat, me-ly volt. 9 órakor volt a solemnis mise, me-lyet Pál István apátkanonok, az erdélyi róm. kath. státus referense végzett nagy segédlettel. Mise előtt Lukács Károly fe-gyintézetű lelkész tartott eszmékben gaz-dag beszédet. Az ájtatosságot nagyon emelte Aján Mariska és Aján Gerő igen szép ének-betétje. Délután 5 órakor már zsutólság megtelt a különben elég nagy templom, mikor is Esz-te-gár Gergely főgimnáziumi hitnár mondott remek beszédet. B. Sz. Máriáról, mint a magyarok nagyszónya-ról szólt. Majd a litániát végezte el az apátkanonok fényes papi segédlettel. Az-után megindult a körmenet. Oly megható és szívmelőző volt látni, midőn a nagy em-bertömeg között az oltárszentség korti százan és százan égőgyertyával kezökben haladtak. A városi fűvő-zenekar halad legelől, majd az egyes társulatok és céhek, a gör. kath. papnövendékek az előjárók-kal, a tanuló ifjúság, huszonegy fűhéru-hás leány és a leányárvaház növendékei, ezeket követte a pápaság, a menyezet alatt melyet Bogdánfi Béla, Haraga Gergely, Stencel János és Unyikár Albin a főgm. VIII. o. végzett tanulóik vittek — ment a főpap az oltári szentséggel. Midőn a kör-menet a főteretől visszatért, felhangzott a Te Deum. És a hívek ezrei zengték „Egek ékessége Mária segits!”

— (Új takarékpénztár.) Szamo-sújvárt már a negyedik takarékpénztárt is megalapították „Kereskedelmi bank” né-ven. Az új bank ezer darab 300 koronás részvényre létesítették. A részvényesek a takarékpénztár igazgatójának Temesváry Béliát óhajták megnevezni.

— (A mentők május havi munkája.) A kolozsvári önkéntes mentőegyesület május havi összes működése. 1. Bal-esetek száma s az ezeknél nyújtott első orvosi segély 133. 2. Betegszállítás 18. 3. Mozgó órásg 66. 4. Tűzhöz kivonulás 3. 5. Különböző esetek 10. Összesen 230. — Ezekből nappalra esett 174, éjjeli időre 56.

— (Vizsgálatok sorrendje.) A kolozsvári ev. ref. collegium köz-, magán- és érettségi vizsgálatai május hó 10-én kezdődtek és június hó 27, 28, 29-én fejeződnek be a szóbeli érettségi vizsgálatokkal.

— (Felvétel a pécsi és nagyváradon honvéd hadapród iskolába.) A pécsi és nagyváradon honvéd hadapród iskolába való felvétel tárgyában a honvédelmi miniszter pályázati hirdetményt közzétett ki. A felvételi feltételek és módok a városi tanács katonai osztályában megtekinthetők.

— (Gyermekvédelmi akció.) Dr. Generich Gusztáv a kolozsvári gyermekmenhely igazgató főorvosa tegnap előadást tartott Zilahon. Tartalmas és a gyermekvédelemre széles körben kiterjedő előadását nagy és előkelő közönség hallgatta meg, mely elismerését fejezte ki, a gyermekvédelem lelkes harcosának.

— (Vasárnapi munkaszünet.) Balogh és Reil, Daniel Antal, Izak Árpád, Tamási Tamás és fia és Voith Miklós, Mátyás királyi kereskedő közös megegyezéssel elhatározták, hogy üzemüket június, július és augusztus hónapokban vasárnapokon egész napon át zárva tartják, illetve fel sem nyitják, a mit azon kéressel hoznak a tisztelt közönség tudomására, hogy bevásárlásaikat hétköznapi napokon eszközöljék.

— (Ünnepi istentisztelet.) A román. egyház hagyományos fényes és ábitattal tünneplé megünneplé. Az összes templomokban ünnepi istentisztelet volt. A főterei templomban Bíró Béla apátplébános, nagy segédlettel tartotta a szent misét, az ajtatos hívők nagy részével együtt. A körmenetben résztvevő hívek ajkán megcsendült az ajtatos szolozsma, a hatalmas egyházi melódia, mely mint a szárnyrebbes, a virágillat hullámok utján a menyekbe száll az Ur trónjának zsámoja elő. Urnapját voltaképpen a nagyhét csütörtökén kellene megtartani, de mert az egyház ebben az időben a legmegelőbb gyászban van, ez a dicsőítés örömtünneplé a Szentháromság vasárnapja után következő csütörtökre rendeltetett. Urnapját sz. Jánanna álmotlása következtében tették ünneppá a XI. században és kezdetben még csak a templomok falai közt végezték az ezen napra rendelt szertartásokat; V. Kelemen pápa azonban elrendelte, hogy az Oltári szentiséget az utcákon diadalmenben, a legfényesebb egyházi pompa kifejtésével vigyék körül a városban.

— (Verekezés a Czimbalom-utcában.) Bruzelt Mihály kocsárkötőt tegnap este a Czimbalom-utca alaposan helybenhagyta a barátai. Nem kevesebb mint nyolc súlyos sebet ejtettek a fején és ezek közül a bal füle felett két seb nagyon komoly természetű. A szerencsétlen nagy vérvesztést szenvedett, mire a mentők megérkeztek. Beszállították a sebészeti klinikára.

— (Fedák Sári megvált a szinpadtól.) Fedák Sári, a Király-színház temperamentumos primadonnája, legközelebb megvált a szinpadtól és férjhez megy. A prezumpatív völégény egy a fővárosban ismert nevű fiatal ember, a kinek a vagyona nem megvetendő. Fedák Sárít már sokszor férjhez adták az újságok, de most a legilletékesebb forrásból jelenti fővárosi tudósítónk, hogy ez a hír komoly. Aztán már csak néha-néha tér vissza az isteni Szasza vendégszerelő, hogy lejárasson egy-egy virágerdőt. A Király-színházról azért nem válik meg Fedák Sári, de azontul csak igazgatósági üléseken fog megjelenni, mint — főszereplés.

— (Lakatosok és fémiparosok országos egyesülete.) A legutóbb lezajlott indokolatlan bérharok erős összetartásra, tömörítésre serkentették iparosainkat. A szervezett szociálisták ellen egyesülnek, szövetségek sorjában, hogy szövetséggel állhassanak ellent a túlzott követeléseknek, a megfélemlített tömegnek. Újban a legnagyobb ipari szak mesterei: a lakatosok és fémiparosok sorakoznak közös táborba és megalakítják országos egyesületüket. Az alakuló gyűlés, mely egyuttal előkészítője lesz egy országos fémipari kongresszusnak, június utolsó vasárnapján lesz megtartva Budapesten. Jelentkezéseket Saskegy József, a Lakatosok és Fémiparosok Lapja szerkesztője, szervező bizottsági főtitkár fogad el Budapesten, VII. Hernádu. 6., II. 11.

— (Gyilkos anya.) Egy elvetemült, gonosz nő felkelt hozott tegnap életet a szegedi kir. törvényszék. Páskor Juliánna szentesi illetőségű a lelketlen anya, ki alig adott életet ártatlan gyermekének, megfojtotta és szílel kerjében elásta. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után, tekintetbe véve az enyhítő körülményeket, a gyilkos anyát 6 hónapi súlyos börtönnre ítélte.

— (Megtáncoltatott bíró.) Különs módon állottak bosszút a csokolyai legények Bajna Mihály községi bíró, a ki szigorúan ellenőrizte, hogy a fészalga bíró rendeletét betartsák. A csokolyai legények ugyanis az utóbbi időben szomorn hárnévre tettek szert a verekedés terén, miért is a fészalga bíró betiltotta vasárnapi mulatságok megtartását. Mindezek dacára a múlt vasárnap mégis táncolni akart a fiatalok, de a bíró nem engedte meg. Vasárnap délután nagy

csapatban verődött össze a legénység a nagykorosma előtt s alighogy a délutáni istentiszteletnek vége volt, megszólalt azene a kocsma udvarán is. A legények egy ideig tanakodtak, aztán pedig mintha megállapodtak volna valamiben, elkezdtek táncolni. Barna Mihály községi bíró értesülve az esetről, estefelé személyesen jelent meg a mulatok között, hogy azokat szétszassa. Alig lépett azonban a mulatok közé, amikor valaki hátulról kötelel vetett a bíró nyakába s azzal lerántotta a földre. Azután pedig rárohantak a tehetetlenül vergődő öreg emberre, miközben összeverték és arra akarták kényszeríteni, hogy táncoljon velük s ekközben folyton rángatták a nyakára hurkolt kötelet. Ebben a kínos helyzetben egy Vida Károly nevű legény oly szerencsétlenül ütötte fejbe az öreg bíró, hogy az rögtön felfordul és még ott a helyszínen ki-szenvedett. A csendőrség eddig nyolc legényt tartóztatott le, a kik résztvettek a bíró elleni merényletben, közöttük Vidát is, akinek ügye idezte elő a halált.

— (A megszállt férj bosszúja.) Véres családi drámáról ad hírt tiszaszentmihályi tudósítónk: Petrov Józsa tiszaszentmihályi gazdának igen csinos felesége volt, kivel 3 évig békével élt, míg nem Budolavcsev Szever nevű fiatal ember ugyanabba az udvarba ment lakni. A menyecske szemét vetett a legényre s a múlt héten meg is szökött vele. A magára maradt férj kereséskire indult s harmadnap meg is találta őket Szerb-Keresztúron. Mátyás Jókánál, Budolavcsev sógoránál. Eoante nem volt semmi összeszólalkozás a két vetélytárs között, sőt mikor az asszony kijelentette, hogy nem megy vissza az urához, Petrov színlag belenyugodott az állapotba s elment vetélytársával T. Kanizsára mulatni. — Itt azonban köztöködni kezdett a legényre s mikor ez észrevette, hogy balta van nála, megszökött előle. Petkov ekkor kocsin Sz. Keresztúrra ment s betörve a baltával Matits ablakait, bemászott oda. A menyecske elmenekült a dühös férj elől s miközben ez Matitsól az asszony holmiját követelte, megérkezett Budolavcsev is. Petrov szónékiül rávetette magát a csábítóra s baltájával fejbe vágta kétszer s mikor az össze-rogyott, a földön addig vagdalta a baltával, míg eszméletét teljesen elvesztette. Ezután a gyilkos a csendőrségnél jelentkezett. Budolavcsev most élet-halál között fekszik a szegedi kórházban.

x Egy jólgyakorlott korrepetitor iskolás fiúk előkészítését előnyös feltételek mellett azonnal elvállalja. Cím a kiadvivatalban.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, pénteken, június 8-án:

A tót leány.

Népszínmű 3 felvonásban.

Kezdeté fél 8-kor, vége 10 kor.

Holnap, szombaton, június 4-én:

Egy nő, ki az ablakon kiugrik.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Péntek: A tót leány, (színet XXXIII. sz.) Blaha Lujza m. v.
Szombat: Egy nő, ki az ablakon kiugrik. (Színet XXXIV. sz.) Blaha Lujza m. vendég.

* Menyecskek. Ünnepi estéje volt tegnap a kolozsvári Nemzeti Színháznak. A magyar szinpad legnagyobb ékessége, a magyar néplelék leghébb interpretálója, a magyar népdal költészet pacsirtája: Blaha Lujza vendégszerelő nálunk. Nincs és nem lehet más feladatunk, mint egyszerű krónikát írni arról a mit láttunk és hallottunk s szerencséseknél érezhetjük magunkat, hogy e tüneményes magyar asszony nekünk — ennek a kornak — dalol egy, ahogy rajta kívül senki sem tud dalolni; igaz magyar szívvel, magyar érzéssel. Egy új szerepben láttuk tegnap este. Blaha Lujzát, frissen, úden, jókedvűen, mintha nem is egy pár évszázad, hanem csak egy néhány esztendő mulott volna el azóta, hogy a hamisított magyar asszonynak ilyen személyesítője van a magyar szinpadon. Gyönyörködöttünk játékában, kacagtunk mókáin és igaz élvezettel hallgattuk nótázzását. Nem a kegyelet volt az, amely újra a szívünkhez csatolta Blaha Lujzát, hanem művészténének közvetlen varázsa. Hármass női szerepet irt a „Menyecskek”-ben Blaha Lujzának Verő György. Három különböző magyar asszonyt mutatott be Blaha Lujza. De mindaháromra reányomta kedves egyéniségének lebilincselő varázsát, hogy kedvünk teljék a Blaha Lujza magyar asszonyban. Volt is taps bőven. Lekezes köztökött a felt nézőtér közönsége és szeretetének, hódolatának, elismerésének tündető jeleivel kísérte végig az egész előadást.

A női szereplők közül Étsy Emilia és Laczkó Aranka játszottak a három darabban jelentősebb szerepeket és minden tekintetben kellőképpen oldották meg művészi feladatukat.

A férfiak közül Szentgyörgyi, Kassai, Székely, Szegő, Tompa, Váradi játszottak, megfelelő sikerrel.

* Blaha Lujza színházunk nagy vendégművésznője, ki tegnapi fényes alakításával valószínűleg elragadta a közönséget, ma este „A tót leány” című szerepét, az ő utólrhetetlenül kedves Hankáját játszza. Szentgyörgyi, Kassai, Székely, Nagy Imre és Szegő lesznek főszereplő társai. Pénteken Törő Bálintné szerepében bucsuzik Blaha Lujza az „Egy nő, ki az ablakon kiugrik” című énekes vígjátékban.

Közönség köréből.

Karcolatok a városi tisztújításhoz.

Hol takarékoskodjunk.

Kolozsvár, június 2.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Figyelemmel olvasom a tisztújítás dolgaiban megindult bizalmas értekezlet állásfoglalását, hogy a város pénztára nem bírja meg nagyobb tisztviselők nyugdíjaztatását.

Ez elv igen szép és hasznos is, ha olyan tisztviselő iránt nyilvánul meg, a ki nem is önhibájából válik fölöslegessé, hanem bizonyos kanapé por miatt.

Ugy közvetve hallottam egy tekintélyes és elég népszerűnek mondható városi bizottsági tag nyilatkozatát, a ki Nagy Mór nyugdíjaztatásának szükségét mellett azzal érvel, hogy fiatalabb erőt nyerve, a kifizetendő nyugdíj kétszeresen fog megtérülni.

Igaz, hogy Nagy Mór már két év óta nem látam sem szakosztályi, sem közgyűlésen referálni, mert — azt mondják — folyton szabadságot tart.

Hát ha ez így volt, az elég rosszul volt. Ez csak azt bizonyítja, hogy felebarátai szívesen elnézték neki a mert egy tanácsosi állás fölösleges, nélkülözhető. Ez esetben egy tanácsosi állást törölni kell, akár nyugdíjaztatással is.

De egy másikat is lehetne. Erre volna egy szerény, de megszívlelendő indítványom. Kérem a városi bizottsági tagokat, gondolkozzanak felette, még van idő rá.

Ugyanis van nekünk egy igen bőbeszédű városi tanácsosunk, a ki úgy a szakosztályokban, mint a közgyűléseken valószínűleg akadémiái értekezéseket tart. A bizottsági tagok már előre futnak ki a tereméből, ha az ő tárgya következik.

Széles körű nyelvtudásával brillírozik s csak úgy citálja Homéroszt, hogy akár-hányszor összetévesztjük Nagy Móccal. E mellett Tacitust sem veti meg, nagyon szereti ő egy a latin, mint a görög klasszikusokat. Ezenkívül ha kell, matematikus avagy phisikus, nagy földrajz ismerő és természetbúvár. A magyar történelemben pedig neki Deák Ferenc kiegyezése nem 1867-ből, hanem 77-ből kezdődik, vagyis tanácsossá választásának küszöbétől.

Nagyon szívesen beszél franciául, de a németnek adja az elsőséget, lévén gyakori érintkezése az osztrák generálisokkal és lódotorokkal, mint katonaiügyi tanácsos és fővárosi bizottsági elnöknek.

Gyönyörűséges dolog nézni, a mint beszéde megkezdésekor pózba vágja magát, zwickert gondosan megigazítja s fonálán babrálgatva ömlik a szó és érvelés s beszédének végén mindig egy-egy önálló indítvány születik meg agyában, melyet a tanács javaslatával szemben elfogadásra ajánl, nagy meglepetésre a polgármesternek és tanácsos társainak.

Természetes dolog, hogy ezek az előadói beszédek egy-egy fél, sőt egész óráig is eltarthatnak s az elmaradhatatlan replikák ugyanannyit vesznek igénybe, míg végre tisztázódhatik a szőnyegen levő kérdés.

Ez legfőbb oka, hogy a városi bizottság tagjai, ha százan vannak is jelen a közgyűlés elején, tízredrényire lepadnak a végéig s a másnapra maradt tárgyalásra a legtöbbben el sem mennek.

Bizonyára ilyen szenvedélyes bőbeszédűséggel terheli a tanácsuléseket is és Isten őrizzen, hogy valamelyik bizottsági taggal találkozzék a Korzón avagy a hivatalos bűrójában, mert félnapja mindkettőnek kárba veszett.

Nó hát tisztelt bizottsági tag urak, az én javaslatom az, hogy Salamon Antal tanácsos urat kellene nyugdíjazni Nagy Mór helyett, vagy akár mind a kettőt is, mert a fentiekből az látszik, hogy az egyik hosszas szabadságidő igénybevétele, míg a másik bőbeszédűsége által fecserli a drága időt.

En meg vagyok győződve, hogy ez indítványomat nem veszi rossz néven Salamon tanácsos ur. Hiszen ő garzon ember, családja nincs, s a kevesebb nyugdíjára is elegendő lesz neki a megélhetésre.

És mekkora erkölcsi és anyagi haszon fog abból a városra hárulni, ha ő szabadságidőit tisztán arra fordíthatja, hogy uton-utófélen tanácsosi működésének eredményeit, terveket szó és népszerűsít a város jövő fejlődésére, a vízvezeték és csatornák kibővítésére nézve. Uj kaszárnyák létesítését, új utcák nyitását és ezeknek aszfalttal való burkolását javasolja, sőt a villanyvilágításról sem idegenkedik.

Szóval elő nem sorolhatok itt azok az előnyök, melyek nyugdíjaztatásából nyert szabadságidőnek értékesítéséből fog hárulni a városra.

Még a városatyák számát is le kell majd apasztani, mert a közgyűlés és szakosztályi ülések nem lesznek 2-3 naposok, hanem egy délután elegendő lesz a tárgyalásra.

Ajánlom indítványom elfogadását.

Egy salamonista.

Táviratok

Barátkozás Belgrád és Szófia között.

Budapest, június 2.

Ferdinánd bolgár fejedelem Szófiába érkezett, hogy fogadja Péter szerb királyt, ki most visszajárja Ferdinándnak Belgrádban tett korábbi látogatását. Ferdinánd után ismét ellátogat Belgrádba Péter király koronázására, mely augusztus végén lesz. A hatalmak nem küldenek rendkívüli követet a koronázásra, mint az rendesen szokásban van, hanem rendes követ-ségüket bízzák meg a képvisellel. Az olasz király és az orosz cár azonban elküldik rendkívüli követüket.

A spanyol király házassága.

Budapest, június 2.

Szalonikiból jelentik: Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint Alfonz spanyol király nőül veszi Viktoria angol hercegnőt; Edvárd király fivérének leányát.

A hir Spanyolországban nagy örömet keltett.

A bikaviadalokat elhalasztották.

Budapest, június 2.

Az óriási aréna, amelyet a bikaviadalok részére építettek, nem készült el és ezért a bikaviadalok megtartását egy héttel elhalasztották.

Lengyelek forrongása.

Budapest, június 2.

A Rappel párisi lapnak jelentik, hogy a lengyel forradalmi párt az orosz határon, úgy mint 1863-ban újra szervezkedett és állandó hadat visel az orosz titkos rendőrség emberei ellen.

Május végén kivégeztek már husz titkos rendőrt, úgy hogy most azok körében nagy az ijedelem, hogy társaik sorsára jutnak.

Cáfolat a nepotizmusról.

Budapest, június 2.

Néhány lap megírta, hogy a szegedi választáskor csupán egy léphetett fel Rónay Jenő jelöltnek, mert megígérte, hogy az általános választások alkalmával a kerületet ifj. Tisza Kálmánnak engedi át. A Bud. Tud. ezt a híresztelést megcáfolja.

Az orosz-japán háború.

— Legújabb hírek. —

Budapest, június 2.

Ujabb japán győzelem. — Korupatkin veresége.

Londonból és Párisból egybehangzóan jelentik: Kuropatkin, Mandzsourszági hadserege és a japánok között óriási ütközet volt, mely az oroszok teljes vereségével végződött. Az orosz csapatok rettenetes veszteségek után feladták összes hadállásaikat. Nagymennyiségű hadifelszerelés és több ágyú a japánok birtokába jutott.

Ez a hir a londoni tőzsdén óriási pánikot okozott és az orosz értékek nagyon estek.

A japánok ezenkívül több felderítő kozák csapatot elfogtak.

Péttervári jelentés szerint beismertik, hogy a Mandzsourszági hadsereg visszavonulása kényszerített.

Londonból jelentik: Mukdenből érkezett hírek szerint, mikor az oroszok kin-esui hadállásukat feladták, elpusztították összes ágyúikat, nehogy a japánok birtokába jusson. Ez ütközetben 30 orosz tiszt és 800 katona esett el.

Apagyilkosság.

Sz. Fehérvár, június 2.

Lénárd János baka, egy közeli faluba hazament édes atyját meglátogatni. Apja belekötött és előbb késsel támadta meg és aztán revolverrel. De a fiu elvette apjától a fegyvert és kétszer reásütötte, úgy, hogy az apa holtan rogyott össze. A gyilkos fiut a katonai hatóság letartóztatta.

1110 vasutas elbocsátása.

Budapest, június 2.

New-Yorkból jelentik: A Transylvánia nevű vállalat 1110 alkalmazottját elbocsátotta.

REGÉNY.

Az ál-mandarin.

Írta: Hyan Hans.

Fordította: Jeanette.

Amerikai—chinai detektív-regény a jelenkorból. (2)

I.

— Nem állítolag kedves Pretorius! Utólag jól megfigyeltem ezen embert és feltétlen becsületesnek találtam. Egy tévedés mindenivel történhetik és hogy az, egy külön kötelességű emberrel történt és nekünk ezer dollárunkba került az egy keletlen véletlenség, de ezen eset nem ok arra, hogy megfosszuk kenyertől — nem gondoljan ön is?

Pretorius Pál helyeslőleg bólintott, bár más véleményem volt, tiszteletteljesen elbucszott főnökétől és a nagyértékű chekkel elhagyta az irodát.

Eppen, midőn a fiatal német elhagyta a privát irodát, lépett oda be az ismert Pinkerton iroda első detektívje Ekhard urhoz, hogy egy részvényhamisítási ügyből ki-folyólag néhány kérdést intézzon hozzá, mely nagy port vert fel annak idején és a melyben az Ekhard és társa cég is károsodott.

Mr. Morris, kit a new-yorkiak egyik legjobb szímatu detektívnek tartottak, egy pillanag gondolkodólag nézett a fiatal bankhivatalnok után.

— Nem tudom kire emlékeztet ezen arc Mr. Ekhard, — mondá azután — ne ehessen azonban többé Delmoniconál (elsőrendű étterem New-Yorkban) ha egy hasonló urat nem figyeltem egyszer már meg.

A bankár nevetett.

— Azt hiszem kedves barátom, hogy az ön ellensége Németország iránt rossz irányba terelte az ön különben oly éles, tiszta megfigyelőképességet.

A fiatalember, kit őn az imént látott Pretorius Pál volt és dacára, hogy még csak két éve van üzletben alkalmazva, mégis egyike legügyesebb segédeknek... azt kívánnám, hogy legalább is egy tucat ilyen-nel rendelkezne!

— Valóban nagyon a hátrányára kellene megváltoznia, ha nemcsak nem lenne jelentékeny és iránytadó személyiség a new-yorki tőzsdén!

A detektív skeptikus és elgondolkodó arckifejezéssel hallgatta.

— Tévedni emberi dolog, Mr. Ekhard, de az én fejemben ritkán történik tévedés... csak... igaz az illető idősebb lehetett... talán rokona a fiatalembernek?

A bankár kissé kedvetlenül vonogatta vállát.

— Tudomásom szerint Mr. Pretoriusnak nincsen semmiféle rokona sem; de hiszen ön a részvényügyben jött hozzám, — nemde Mr. Morris?

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Tusnádfürdő igazgatóság. A be-küldött közleményt csupán hirdetés, vagy nyilvtéri rovatunkban közölhetjük.

Felelős szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR.*

40 év óta fennálló

késműáru üzletemet

kibővíttem a látszerészeti szakmához tartozó cikkekkkel.

Nagy választékban tartok raktáron evő eszközöket, konyhakészleteket, zsebkészleteket, ollókat, borotvákat, szakálgyalukat, vivő-felszereléseket, párbajfegyvereket, revolvereket, szobafegyvereket, szemüvegeket, csipőket, színházi és tábori látszóveket, orvosi- és szoba-hőmérőket, légsúlymérőket, iskolai és mérnöki rajzszerketek.

Ezen cikkeket csak a jó minőségben a lehető legolcsóbb áron bocsátom megvóm rendelkezésére és a rajtuk előfordulható javításokat szakszerűen eszközölöm.

Kedves köteleseimnek tartom mélyen tisztelt evőim iránt érzett hálámnak kifejezésé adni, hogy becses bizalmuk által lehetővé tették üzletem 40 éves fennállását megérnem és azt fokozatosan fejlesztem. Kérem ezen bizalmat továbbra is, nem leszek reá érdemtelten soha!

Kiváló tisztelettel:

Kun Máttyás.

Kolozsvár, KossuthLajos-u. 2.

Diszokmánnal kitüntetve!

Bernáth E. Sándor varrógép kerékpár nagy raktára és hangszer-üzlete (Kolozsvár, a m. kir. posta- és táv. szállójához) **Kolozsvár.**

Összes áruimat havi részletfizetésre is adom és azokról 5 évig felelek. — Szakszerű villamos felújítással és motoros-berendezett mechanikai műhelyben a javításokat gyorsan és jutányos áron készítem. Nikkelezéseket, különféle színű emaillezéseket saját fűrdőben és kemencében állítok elő.

Kerékpárkicszövő osztályt tartok fenn! Telefon 412.

Képes árjegyzéket adok bármikor!

Megnyílt!

Egy

Diszmu-, Játék-, Háztartási- és fényűzési árukból
Egy forintos áruház!
 Most már 30 fillértől 1 forintig áruk mind kaphatók.
 Számos látogatást kérve kiváló tisztelettel
Szakatos József.

Új üzlet!

Vidéki megrendelések legpontosabban lesznek kiszolgálva.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alóli igazgatóság, hogy az Erdélyrészi Magyar Jelzálog-Hitelbank részvény-társaság zálog-osztályánál elzálogosított s

f. évi 1904. március hó végéig lejárt és még ki nem váltott tárgyak nyílt árverésen el fognak adni és pedig: ruhaneműek, háztartási eszközök, áruk stb. árverése lesz folyó évi június hó 7-ikén, kedden.

Arany-, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz folyó évi június hó 7-én, kedden.

Az árverések az intézet emeleti helyiségében mindig délután 2 órakor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1904. május 9-én.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog-Hitelbank r. t. igazgatósága.

8019 1-1

871/904. szám. tklvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A Bánffy-hunyadi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Dávidovics Sándor ügyvéd által képviselt Kolozsvári takarékpénztár végrehajtónak Judovics Jakab Bánffy-hunyadi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben 2780 kor. tőke és jár. felhajtása céljából a Bánffy-hunyadi kir. bíróság területén levő, Bánffy-Hunyad községében fekvő, a Bánffy-hunyadi 671. sz. tklvben A 752/1/2. 732/2/2. hrsz. alatt felvett ingatlanra 800 korona kikiáltással árban az árverést elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi június hó 27-ik napjának délelőtti 10 óráigkor Bánffy-hunyadon a kir. bíróság tklvi osztályának hivatalos helyiségében megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Árverési szabályok: Árverésen az ingatlan becsárának 10 százaléka bánápenzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt L. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékpénzes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánápenzre a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismeréni át kell szolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságtól. Bánffy-hunyadon, 1904. évi március hó 11-én.

Tolvaly, kir. törvényszéki bíró.

3325 1-1

Értesítés!

A nagyszebeni ev. gymnasium VII. osztályának egy kitünő német tanulója, a Julius és Augustus havi szünidőben a magyar nyelv megtanulása végett egy jó családdal falura óhajt menni. Német nyelvben és a gymnasiumi tantárgyakban 6 is hajlandó naponként 2 privát órát adni. Ajánlatok Csáki tanár címére küldendők Nagyszebenbe.

híres és közkeveltségnek örvendő

K. IMPERI

Répáti savanyuvíz

mindig friss töltésben kapható minden fűszer kereskedésben és vendéglőben.

Kizárólagos főraktár Kolozsvárt: Veress Károly Dézma-utca 1. (Telefon 466)

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

Eladó telkek

házhelyeknek 400² vagy nagyobb területekben jutányos árakért eladók.

Értekezhetni lehet: **B. Bak Lajos-nál Malom-utca 28. sz.**

Ping-Pong (asztali tennis) és Croquet-játékok.

TENNIS-felszerelések!

Lawn-Tennis teljes felszerelések 80 k.-tól feljebb.

Lawn-Tennis Raketek a világhírű bostoni Wright and Ditson cégtől „The Star”, „The Hub”, „The Longwood”, „The Park”, „The Champion”, „The Surprise” darabonként 6 koronától 40 koronáig minden súlyban.

Raket présék 1, 2 és 4 rakethez.

Raket tokok vitorlavászonból és vízmentes Gummi szövetből 2 kor. 50 fillértől 8 koronáig.

Raket állványok egyszerű és fényezett kivitelben.

Raket conserváló olaj és lack.

Gummihevel és szalag raket nyélre.

Tennis-hálók kender-zsinóból — kátránnyal vízmentesítve, a legegyszerűbből a legjobb kivitelig, ugyancsak feszítősodronnyal.

Hálószerző oszlopok és feszítő kötelek.

Tennis-pálya bekerítő háló kender-zsinóból, kátrányozva, vagy horog-sodronnyal — méterenként.

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

Fényképező készülékek!

Állványos, kézi és zseb

fényképező gépek!

Nagyító készülékek

Lencsék (Objectivék)

és pillanat-zsark!

Minden méretű:

Fényérzékeny üveglemezek:

Lumier Ideál

Germania Ringler

Agfa Schleisner

Hélios E. Schaterra

Kodak és Agfa görbültek

„AGFA“

kifejlesztő, rögzítő és színező

vegyeszerkék, oldatok.

Fényérz. másoló-papírok:

Dr. Kurz matt és fényes

Celloidin papírok.

Dr. Leiner-féle fényes-

és matt Celloidin papírok

ívekben és felvágva!

Celloidin- és Brom-

ezüst levelező lapok.

Velox, Lenta, NPG,

Germania, Electro,

Bromezus papírok.

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

3326 1-2

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Államadósság, közkölsön.

	Pénz	Áru
Magyar aranyjárdék	— 4 ¹ / ₂ %	117 — 117.30
„ kor. járdék	3 ¹ / ₂ %	97.30 — 97.30
„ kor. járdék	— 4%	97.95 — 98.35
All. köl. vaskapucelj. kr.	— 3	82.50 — 83.50
1870. nyereség kölcs. 100 ft	209	212
Horr.-Szlav. reg. kárt.-kötv. 4	101.50	102.50
M. földteherment. kötv. 4	98.50	99.50
Horr.-Szlav. „ 4	98.50	99.50
Tiszai és szeg. nyer. köl. 4	161	164
Horr.-Sz. jelz. föld. kötv. 5	101	102
Convertált adom. koronaj. 4	99.45	99.95
Egyes osztr. jár. papír. 4	190	200
„ „ ezüst. 4	152	154
„ 4	182	185
Osztr. aranyjárdék 4	99.45	99.95
„ koronajárdék 4	190	200
„ áll. sorsj. 1854. 3	152	154
„ 1860-ból 500 ft 4	182	185
„ 1860-ból 100 ft 4	285	264
„ 1864-ből 100 ft —	259	264
„ 1864-ből 150 ft 4	96	97
Bos.-hercz. orsz. k. 1895. 4	100.75	101.75
„ „ vasúti 1898. 4 ¹ / ₂ %	100.75	101.75
„ „ „ 1902. 4 ¹ / ₂ %	97	97.75
Budapest főv. kölc. 4 ² / ₁₀ %	97	97.75
Bpest székes főv. kölc. 4 ⁹ / ₁₀ %	98	99
Temes-Béga v. szab. köl. 4		